

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.231/2021/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke

Dr. Harangozó Attila, előadó bíró

Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. július 14.

Az ügy tárgya: járművezetés ittas állapotban vétsége

Terhelt:

Első fok: Szolnoki Járásbíróság, 4.B.236/2020/11., ítélet, előkészítő ülés,

2020. október 26., jogerő: 2020. október 29.

Szolnoki Járásbíróság, 4.B.236/2020/14., végzés (fellebbezés
elutasítása)

2020. november 4., végleges: 2020. november 26.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szolnoki Járásbíróság 4.B.236/2020/11. számú ítéletét hatályában fenntartja;

a Szolnoki Járásbíróság 4.B.236/2020/14. számú végzése ellen benyújtott felülvizsgálati indítványát elutasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Szolnoki Járásbíróság a 2020. október 26. napján meghozott 4.B.236/2020/11. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki ittas járművezetés vétségében [helyesen: járművezetés ittas állapotban vétségében, Btk. 236. § (1) bekezdés], ezért mint többszörös visszaesőt 90 nap elzárásra, és 2 évre a közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Kimondta, hogy az elzárást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani, továbbá kötelezte a terheltet az eljárás során felmerült bünyügyi költség megfizetésére.

[2] A terheltnek az ítélet elleni fellebbezését a Szolnoki Járásbíróság a 2020. november 4. napján kelt és 2020. november 26. napján véglegessé vált 4.B.236/2020/14. számú végzésével elutasította, így az elsőfokú bíróság ítélete 2020. október 29. napján jogerőre emelkedett.

II.

[3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és a járásbíróság fellebbezését elutasító végzése ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[4] A jogerős ügydöntő határozattal kapcsolatosan kifejtette, hogy a tényállásban megállapított cselekmény miatt őt a Szolnoki Rendőrkapitányság 16801/587-1/2020.szabs. számú határozatával 90.000 forint pénzbírsággal sújtotta, mely alapján a Szolnoki Járásbíróság 41.Szpá.10471/2020/2. számon hozott végzést, így – álláspontja szerint – ugyanabban az ügyben két büntetést szabtak ki vele szemben.

[5] A Szolnoki Járásbíróság 4.B.236/2020/14. számú – nem ügydöntő – határozata elleni felülvizsgálati indítványa szerint az ítélet elleni fellebbezését az elsőfokú bíróság annak ellenére utasította el, hogy ő azt a büntetés-végrehajtási intézetben határidőn belül a nevelői ládába tette, így az nem neki felróható ok miatt nem érkezett meg a bírósághoz időben.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.311/2021/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta.

[7] Kifejtette, hogy a Be. 648. §-a szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, így a fellebbezés elutasításáról rendelkező határozat felülvizsgálata nem lehetséges.

[8] A terhelt állítása szerinti kétszeres elítélése kapcsán utalt a Be. 649. §-ára, amely tételesen felsorolja, hogy a büntető anyagi jog szabályainak megsértésén, illetve eljárási jogszabálysértésen túlmenően mely okokból kifolyólag kerülhet sor a felülvizsgálati eljárás lefolytatására. Rámutatott, hogy a törvény által nevesített okok között a res iudicata nem szerepel, azonban a terhelt tekintetében az sem állapítható meg, hogy ugyanolyan cselekmény miatt több jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatot hoztak.

[9] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a terhelt törvényben kizárt felülvizsgálati indítványát utasítsa el.

III.

[10] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős bírósági határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[12] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A d) pont szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[13] A Be. 608. § (1) bekezdés a következő eljárási szabálysértéseket tekinti hatályon kívül helyezési oknak:

- a bíróság nem volt törvényesen megalakítva, vagy a tárgyaláson a tanács tagjai nem voltak mindvégig jelen,
- az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt,
- a bíróság a hatáskörét túllépte, katonai büntetőeljárásra vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el,
- a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező,
- a bíróság a 492. § (1) bekezdés c)-d) és i) pontjában, valamint a (2) bekezdésében vagy az 567. § (1) bekezdés a)-b) és g) pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott valamely ok törvénysértő megállapítása miatt az eljárást megszüntette,
- az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes,
- az ítélet szóbeli indokolása során elhangzott és az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el egymástól, és a fellebbezést az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be vagy az eltérés az 584. § (2) bekezdése szerinti fellebbezés esetén a fellebbezéssel nem érintett cselekményre vonatkozik,
- az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot az 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.

[14] A terhelt a Szolnoki Járásbíróság jogerős ügydöntő határozata elleni felülvizsgálati indítványban a Be. 4. § (3) bekezdésének megsértését, a járművezetés ittas állapotban vétsége miatti kétszeres elbírálást sérelmezte.

[15] A Be. 4. § (3) bekezdése szerint büntetőeljárás nem indítható, illetve a megindult büntetőeljárást meg kell szüntetni, ha az elkövető cselekményét már jogerősen elbírálták, kivéve a rendkívüli jogorvoslati eljárások és egyes különleges eljárások esetét. A Be. a ne bis in idem (kétszeres elbírálás tilalma) elvét alapul véve, a res iudicata (ítélt dolog) esetére rendelkezik, annak két következményét nevesítve.

[16] Előrebocsátja a Kúria, hogy a res iudicata kérdésnek, illetve az ebben való téves álláspontnak a jogi következménye – attól függően, hogy miben áll az elvétel, másfelől milyen perjogi helyzetben van az ügy – eltérő.

[17] Ha jogerő előtt az elsőfokú bíróság res iudicata indokkal megszünteti az eljárást, akkor ez abszolút eljárási szabálysértés címén másodfokú felülbírálat tárgyát képezheti. Ezzel egyező jogi helyzet, ha a res iudicata címén megszüntetés jogerőre emelkedik, akkor feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértési okból felülvizsgálatnak lehet helye.

[18] Ha jogerő előtt első fokon bűnösséget állapítanak meg, viszont res iudicata okából a másodfokú bíróság ezt törvénysértőnek tekinti, akkor ebben az esetben ez okból, egyébként eljárásjogi címen, hatályon kívül helyezésnek és megszüntetésnek van helye. (Megjegyzi a Kúria, hogy ez a rendelkezése a Be.-nek a favor defensionis, védelemnek kedvezés elve mentén biztosítja, hogy ne függjön a fellebbezés irányától egy olyan bűnösségre vonatkozó rendelkezés helytelensége, ami egyébként jogerő után perújítással lenne orvosolható.)

[19] Ha jogerőre emelkedik egy olyan rendelkezés, ami bűnösséget állapít meg, viszont res iudicata ellenében, akkor ez a bűnösség nem felülvizsgálattal, hanem perújítással orvosolható.

[20] Rámutat a Kúria, hogy a terhelttel szemben ugyanazon cselekmény miatt több jogerős ügydöntő határozat hozatala a felülvizsgálatot eredményező eljárási szabálysértéseknek a Be. 649. § (2) bekezdésében foglalt kimerítő felsorolásában nem szerepel, ezért amiatt a felülvizsgálat törvényben kizárt.

[21] A kétszeres elítélés, megvalósulása esetén a Be. 637. § (1) bekezdés b) pontja szerinti perújítási ok lenne. Felülvizsgálat oka, illetve indoka a kétszeres elítélés törvénysértő megállapítása esetében való eljárásmegszüntetés lenne [Be. 648. § b) pont, 649. § (2) bekezdés d) pont, 608. § (1) bekezdés e) pont, 567. § (1) bekezdés b) pont].

[22] A rendelkezésre álló iratok szerint a Szolnoki Rendőrkapitányság a 16801/587-1/2020.szabs. számú határozatával a terheltet engedély nélküli vezetés szabálysértése miatt sújtotta 90.000 forint szabálysértési bírsággal, illetve tiltotta el 12 hónap időtartamra minden engedélyhez kötött közúti jármű vezetésétől.

[23] Ezzel összefüggésben a Szolnoki Járásbíróság a 41.Szpá.10471/2020/2. számú végzésével a terhelttel szemben kiszabott pénzbírságot – a meg nem fizetése miatt – változtatta át szabálysértési elzárásra.

[24] Ebből következően megállapítható, hogy a felülvizsgálattal támadott jogerős ügydöntő határozat eltérő cselekmény – járművezetés ittas állapotban vétsége – miatt mondta ki a terhelt bűnösségét és szabott ki vele szemben büntetést.

[25] A járásbíróság – terhelt fellebbezését elutasító – nem ügydöntő határozatával szemben bejelentett felülvizsgálati indítvánnyal kapcsolatban rámutat a Kúria, hogy a Be. 456. § (1) bekezdés első mondata szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata végleges, mindenkre kötelező döntést tartalmaz a vádról, illetve a terhelt büntetőjogi felelősségéről, a büntetőjogi következményekről vagy ezek hiányáról. Ilyen a bűnösséget megállapító és a felmentő ítélet, valamint az eljárást megszüntető végzés (Be. 564-569. §).

[26] A terhelt ítélet elleni fellebbezését elutasító végzés ilyen döntést nem tartalmaz, ezért az nem ügydöntő, és így ellene felülvizsgálatnak nincs helye.

[27] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

IV.

[28] Ekként a Kúria a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a járásbíróság támadott ítéletét a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta; míg a végzést támadó részében a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján – mint törvényben kizártat – elutasította.

[29] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[30] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. július 14.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Harangozó Attila s.k. előadó bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző

